

Regelverk for tilskuddsordning:

Faktainformasjon om rus og rusmidler

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddsordningen er økt kunnskap om rus og rusmidler i målgruppen. Tilskuddsmottaker skal bidra med faktainformasjon om rus og rusmidler som et supplement til informasjon fra Helsedirektoratet.

Ønsket effekt / effektmål:

- Økt kunnskap om rus og rusmidler i målgruppen

Resultatmål for ordningen er spesifisert i resultatmatrisen under punkt 3.

Den endelige målgruppen er befolkningen.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Helsedirektoratet skal årlig rapportere til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) om oppnådde resultater på fastsatte mål på effekt- og resultatnivå for ordningen. Rapporteringen til HOD er basert på informasjon innhentet fra tilskuddsmottakerne (se punkt 7) og eventuelle andre kilder.

De følgende indikatorene legges til grunn for å belyse graden av måloppnåelse for ordningen som helhet i rapporteringen til HOD:

Effektnivå:

- Andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler (%)
- Andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for (%)

Resultatnivå: Indikatorene for resultatmålene for ordningen er spesifisert i resultatmatrisen under punkt 3.

3. Resultatmatrise

Regelverket er bygget opp slik at formålet for tilskuddsordningen er operasjonalisert i effektmål og resultatmål med kriterier for måloppnåelse (se tabell under). Vurderingskriteriene for tildeling, hva søknaden skal inneholde og krav til rapportering er utledet av målene, slik at det er en logisk sammenheng mellom delene i regelverket (resultatkjede).

Effektmålene angir ønsket effekt, dvs. hvilken forskjell tiltaket utgjør for eller hvilken nytte målgruppen har av tiltaket. Resultatmålene angir hva tilskuddsmottakerne får tilskudd til å oppnå eller levere på ved å gjennomføre ett eller flere tiltak eller aktiviteter i det aktuelle tilskuddsåret.

Søkerne skal ha aktivitet som støtter samtlige effektmål. Det er ikke et krav at søkerne skal ha aktivitet på samtlige resultatmål. I hvor stor grad planlagt aktivitet svarer til målene, vil være del av Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

	Planlagt resultat (mål)	Kriterier for måloppnåelse (indikator)
--	-------------------------	--

Ønsket effekt (Effekt mål 1)	Økt kunnskap om rus og rusmidler i målgruppen	Andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler (%)
		Andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for (%)
Resultatmål 1.1	Organisasjonene har jobbet systematisk/strategisk for å gjøre tiltaket bredt kjent i målgruppen	Organisasjonen har en plan for synliggjøring/kommunikasjonsplan (JA/NEI)
Resultatmål 1.2	Organisasjonene bruker nettinformasjon og nettbaserte verktøy aktivt for å nå bredt ut i målgruppen	Antall unike besøkende på nettsider
		Antall følgere på sosiale medier
		Antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
Resultatmål 1.3	Informasjons- og veiledningstjenesten har besvart så mange henvendelser som mulig ut fra tiltakets kapasitet	Andel henvendelser besvart telefontjenester (%)
		Andel henvendelser besvart chat (%)
Resultatmål 1.4	Informasjons- og veiledningstjenesten har redusert ventetiden så mye som mulig ut fra tiltakets kapasitet	Gjennomsnittlig ventetid telefontjenester (minutter)
		Gjennomsnittlig ventetid chat (minutter)

4. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Frivillige og ideelle organisasjoner må være registrert i frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet.

Organisasjoner som driver, eller har til hensikt å drive, rusmiddelpolitisk påvirkningsarbeid kan ikke motta tilskudd over denne tilskuddsordningen.

Tilskuddsordningen er åpen for organisasjoner med tiltak som har landsdekkende nedslagsfelt.

Tilskudd til tidligere etablerte tilbud og prosjekter skal prioriteres i 2023.

5. Søknaden skal inneholde

- Søkerens måltall for tilskuddet (se punkt 3)
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til (se punkt 6)
- Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves) (se punkt 6)
- Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser

- Egenfinansiering
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket

Søknaden undertegnes av kommunedirektør eller den som har signeringsfullmakt (gjelder kommuner). For andre søkere skal søknaden undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden skal kort beskrive:

- hvilke krav søkeren har for kvalitetssikring og oppdatering av informasjonen som gis gjennom tiltaket
- hvilket system søkeren har/planlegger å ta i bruk for tilbakemeldinger fra brukerne
- hvilket system søkeren har/planlegger å ta i bruk for statistikk om brukerne (kjønn, alder, tema, geografisk tilhørighet, mv.) sett opp mot kommunikasjonsform
- hvilke planer søkeren har for synliggjøring av tiltaket
- hvilke andre utadrettede tiltak søkeren planlegger å gjennomføre
- hvordan søkeren jobber med relevant intern kompetanseheving
- hvilke aktører søkeren skal samarbeide med, og hvilke tema og/eller oppgaver som det skal samarbeides om.
- hvilke åpningstider søkeren har, og i hvilke kommunikasjonskanaler

I tillegg til beskrivelsene over skal søknaden inneholde et realistisk anslag fra tilskuddsmottaker på hva/hvor mye de vil oppnå eller levere med tildelte midler ved utgangen av tilskuddsåret (måltall) for hvert av kriteriene for måloppnåelse på både effekt- og resultatnivå for tiltaket:

- Organisasjonen har en plan for synliggjøring/kommunikasjonsplan (JA/NEI)
- Antall unike besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
- Andel henvendelser besvart telefontjenester (%)
- Andel henvendelser besvart chat (%)
- Gjennomsnittlig ventetid telefontjenester (minutter)
- Gjennomsnittlig ventetid chat (minutter)

Måltallet kan også være binært, dvs. JA/NEI

Måltallet vil - sammen med øvrige vurderingskriterier - brukes i Helsedirektoratets vurdering av søknaden. Hvis søkeren ikke planlegger å gjennomføre aktiviteter på alle punktene i listen over, settes måltallet til 0 (se regelverkets punkt 2).

Dersom tilskudd innvilges skal tilskuddsmottaker i sin rapportering per 31.12 året tilskuddet ble tildelt rapportere resultater på samme kriterier som de oppga måltall for i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med måltallet i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

Det er ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men det skal oppgis i søknaden dersom tiltaket har slik finansiering.

6. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Landsdekkende informasjonstiltak som f.eks. nettsider, telefontjeneste/chat, informasjonsarbeid i sosiale medier, veiledning og andre tilsvarende tiltak som bidrar til å oppnå formålet til tilskuddsordningen.

Tilskudd kan innvilges nye og etablerte tiltak.

Tillegg og presiseringer:

Tilskuddet skal ikke benyttes til virksomhetens ordinære drift.

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet, kan tilskudd innvilges i opptil tre år. Dersom det søkes om tilskudd for opptil tre år, skal det legges ved en beskrivelse av tiltaket/aktivitetene for hele perioden det søkes om. Denne beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett per år.

Dersom det innvilges tilskudd for mer enn ett år, må tilskuddsmottaker likevel sende en forenklet søknad hvert år. Budsjettet som legges i det elektroniske søknadskjemaet skal kun være for det aktuelle tilskuddsåret.

Tiltak som har fått innvilget tilskudd for flere år vil bli prioritert innenfor perioden. Etter tre år vil man gjøre en ny vurdering av tiltaket og/eller nye tiltak sett opp mot tilskuddsordningens formål og samlet antall søknader til ordningen.

Tilskuddsberegning:

Søknadene vurderes skjønnsmessig opp mot planlagt aktivitet og tiltakets effekt- og resultatmål, samt oppnådde resultater foregående tilskuddsår.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring
Tiltak (50 %)	Sammenheng mellom tiltaket og ordningens mål	I hvilken grad vil tiltaket bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen?
	Faglig forsvarlighet	I hvilken grad er tiltaket i tråd med dagens føringer, forskning og erfaringer innen gitt fagområde?
	Bemanning og kompetanse	I hvilken grad har medarbeidere nødvendig kompetanse og erfaring?
	Nedslagsfelt/omfang	I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt og/eller omfang av målgruppen?
Søknad (30 %)	Tydelige kriterier for måloppnåelse	I hvilken grad gir søknaden en god og realistisk beskrivelse av tiltaket/tjenesten? I hvilken grad henger tidsplan, aktiviteter og effekt-/resultatmål sammen? I hvilken grad viser søknaden til effekt-/resultatmål som er realistiske?
	Erfaring/kompetanse innenfor målområdet	I hvilken grad viser søknaden tilstrekkelig erfaring/kompetanse hos søkeren innenfor målområdet?

	Brukerinnsikt	I hvilken grad viser søknaden til at søker har nødvendige systemer for innhenting av brukerinnsikt?
	Plan for rapportering og evaluering	I hvilken grad viser søknaden til gode rutiner for å rapportere på/evaluere tiltakets måloppnåelse?
Budsjett (20 %)	Klart og presist budsjett	I hvilken grad gir tiltakets budsjett en klar og presis oversikt over de ulike planlagte utgiftene/inntektene?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp, aktiviteter og måltall	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter og måltall?

7. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt.

Måloppnåelse:

Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen er oppnådd. Tilskuddsmottaker skal rapportere kvantitativt på kriteriene for måloppnåelse (se regelverkets punkt 2) og på effekt- og resultatmål (se regelverkets punkt 3, 5, 6 og 7).

I tillegg skal rapporteringen fra tilskuddsmottaker inkludere en beskrivelse av:

- Andel av målgruppen som egenrapporterer økt kunnskap om rus og rusmidler (%)
- Andel av målgruppen som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for (%)
- Organisasjonen har en plan for synliggjøring/kommunikasjonsplan (JA/NEI)
- Antall unike besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Antall nettbaserte verktøy tilgjengeliggjort
- Andel henvendelser besvart telefontjenester (%)
- Andel henvendelser besvart chat (%)
- Gjennomsnittlig ventetid telefontjenester (minutter)
- Gjennomsnittlig ventetid chat (minutter)

Dersom det er avvik mellom måltall (også binære) angitt i søknaden og statusen for tiltaket per 31.12 året tilskuddet ble tildelt, skal dette forklares i rapporteringen sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak tilskuddsmottaker har iverksatt for å redusere avviket. Dette er spesielt viktig der avviket er stort.

I tillegg skal tilskuddsmottaker rapportere på følgende:

- hvilke krav søkeren har for kvalitetssikring og oppdatering av informasjonen som gis gjennom tiltaket
- hvilket system søkeren har for tilbakemeldinger fra brukerne
- hvilket system søkeren har for statistikk om brukerne (kjønn, alder, tema, geografisk tilhørighet, mv.) sett opp mot kommunikasjonsform
- hvordan søkeren har synliggjort tiltaket

- hvilke andre utadrettede tiltak søkeren har gjennomført
- hvordan søkeren har jobbet med kompetanseheving
- hvilke aktører søkeren har samarbeidet med, og hvilke tema og/eller oppgaver som det er samarbeidet om
- hvilke åpningstider søkeren har hatt for ulike kommunikasjonskanaler

Andre indikatorer det skal rapporteres på:

- Antall henvendelser per år totalt, fordelt på kommunikasjonskanal
- Tilgjengelighet/åpningstider per tiltak det er innvilget tilskudd til
- Antall lønnede årsverk
- Antall ulønnede årsverk/frivillige

Øvrige rapporteringskrav kan oppgis i tilskuddsbrevet.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller høyere stilles det krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Nærmere informasjon om revisorkontroll og attestasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Nærmere informasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

8. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Helsedirektoratet

Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

9. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

10. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

11. Oppfølging og kontroll

HelseDirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

HelseDirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

HelseDirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

Tillegg og presiseringer:

12. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

HelseDirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel Statsforvalteren.

HelseDirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan HelseDirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfylder kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

HelseDirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

5. Utlysning

Utlyses på www.helseDirektoratet.no